

men ogsaa indhente Erklæring fra vedkommende Sogneforstanderskab. Man vil kunne sige, at der i Sogneforstanderskaberne ofte vil være interesserede Parter; men, for ikke at tale om, at det er, saavidt jeg har kunnet see, kun undtagelsesviis, fordi det er meget sjældent, naar jeg undtager nogle enkelte Steder her i Sjælland, at et enkelt Gods er udelukkende Eier af hele Sognet, saa er der Medlemmer i Sogneforstanderskabet, der kunne have en uafhængig og upartiisk Mening derom. Jeg tilstaaer, at der kan indvendes Et og Andet imod en saadan Erklæring; men, for ikke at tale om, at naturligtviis Ministeriet hverken bindes ved denne eller ved Besidderens Erklæring, men har selv at skønne over og afgjøre Spørgsmaalet, saa forekommer det mig, at det vil give de Paagældende en noget større Tillid, naar de vide, at Mand, der staae dem nær, og hvis Erklæring vil være dem bekjendt, ogsaa ere blevne hørte. Jeg seer ikke, at der kan afstedkommes nogen Ulempe derved, og jeg troer derimod, at der kan vindes nogen Fordeel. Forøvrigt lægger jeg ikke selv stor Vægt derpaa. Derimod negter jeg ikke, at disse Commissionsoner tiltale mig mindre. Jeg troer, at det Skøn, de afgive, meget let vil have den modsatte Virkning af den, de ærede Forslagsstillere have tænkt sig. Dog indrømmer jeg, at det kan være meget tvivlsomt, og jeg troer, at det i det Hele taget er temmelig uvigtigt, hvad enten det Ene eller det Andet vedtages. Jeg skal endnu blot tilføie, at jeg naturligtviis ligesom den sidste ærede Taler maa erklære mig imod de Forslag, der nu ere under Forhandling, og som ere stillede af et æret Medlem fra Vestjylland (Schulin).

Schulin: Forinden jeg tillader mig at gaae over til at forsvare de af mig stillede Ændringsforslag, skal jeg tillade mig at sige, at min Mening om Stamhuse og Fideicommissfer i Almindelighed er den, at de ikke alene ere gavnlige for de enkelte Familier, som ere i Besiddelse af dem, men ogsaa i Almindelighed for Staten, og derfor mener jeg, at, naar der skal gjøres Forandringer med Hensyn til Fideicommissferne — thi ligesaa vist som Stamhuse og Fideicommissfer ere gavnlige for Staten, saaledes deler jeg ogsaa de andre Herrers

Anskuelse, som mene, at det er særdeles gavnligt for Staten, at Selveiendom udbredes — da maade disse to Ting, jeg her har nævnt, om muligt forsones, og jeg mener saaledes, at Stamhusene kunne vedblive ubeskaarne og tilføjelige Selveiendom fremmes. Jeg kan ikke see, at de stillede Ændringsforslag, der ville sees at være stillede i den Hensigt at conservere Fideicommissferne og Stamhusene, i mindste Maade gjøre Skaar i Selveiendoms Udbredelse, eller at denne derfor vil see mindre hurtigt, end det ellers vilde være Tilfældet. — Jeg skal nu tillade mig at gaae over til de enkelte Ændringsforslag, som af mig ere stillede. Ændringsforslaget til § 1, hvori jeg har foreslaaet, at $\frac{3}{4}$ af Kjøbesummen skulde bestemmes i Korn, saaledes at altsaa Overgangen fra Fæstegods skete til Arvefæste og ikke til Selveiendom, er sikket, fordi jeg er fuldkomment overbevist om, og det er min bestemte Mening, at, dersom disse FideicommissCapitaler bestemmes i Penge, ville de tidligt eller sildigt enten gaae reent tilgrunde eller idetmindste formindskes i en meget betydelig Grad. Det er jo en ganske almindelig bekjendt Sag, at, selv uden Hensyn til extraordinaire Ulykkestilfælde, tabe Pengene bestandigt i Værdi. Dette er en almindelig Sætning, som Ingen vil negte; naar vi blot see 100 Mar tilbage, vil Enhver jo let see, at en vis nominal Pengeværdi langt fra er det samme nu, som det var dengang; derimod vil Fideicommisset, naar det vurderes saaledes, som jeg har foreslaaet, i Korn, omtrent beholde den samme Værdi. Jeg har naturligtviis — det behøver jeg vel ikke at sige — ønsket, at den hele Afløsning skete i Korn; men jeg har troet, at deels Selveiendom kunde fremmes og deels Salget blive noget sikkrere, naar en lille Deel, s. Ex. $\frac{1}{4}$, udbetaltes i Penge og Resten henstod i Korn. Men foruden hiin almindelige Forringelse af Pengenes Værdi, som jeg har omtalt, og hvorfor det er ønskeligt at faae Fideicommisscapitalen bestemt i Korn, vil man ogsaa let indsee, just naar vi tale om Fideicommissfer, at det er vanskeligere hensigtsmæssigt at bestyre en Fideicommisscapital, der bestaaer i Penge. Hvis det s. Ex. stod i min Lod at sælge Fæstegods, vilde jeg ikke betænke mig paa at sælge til fri Eiendom, da saa jeg, og jeg haar